

Az elektronikus beszámoló (EB) benyújtását elmulasztó adózók szankcionálásának tapasztalatai

Az önadózás elvén alapuló adórendszer működéséhez elengedhetetlenül fontos, hogy az adózók maradéktalanul eleget tegyenek a jogszabályokban előírt kötelezettségeiknek.

Az **állami adóhatóság** (továbbiakban: adóhatóság) szankcionálási tevékenységének egyik válfaja a **mulasztási bírság** megállapítása. Ezen belül is különleges terület az adózás rendjéről szóló – többször módosított – 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 172. § (1) bekezdés e) pontja és a 174/A. § által szabályozott **elektronikus beszámoló (továbbiakban: EB) letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének elmulasztása** esetén alkalmazható szankció. E kötelezettség teljesítése, illetve elmulasztása kapcsán speciális helyzetet eredményez, hogy az adózóknak a fenti kötelezettségüket nem is az adóhatósághoz, hanem egy másik szervezethez – a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatához - kell teljesíteniük. Ugyanakkor a mulasztás szankcionálását az Art. felhatalmazása alapján az adóhatóság végzi.

E jogszabályi rendelkezések 2012. január 1. napjától hatályosak.

Az Art. fenti előírásai értelmében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Számv.tv.) szerinti az EB letétbe helyezésére és közzétételére kötelezett adózók - a kötelezettség teljesítésére történő egyidejű felhívás mellett - **500.000,- forintig terjedő** mulasztási bírsággal sújthatók, amennyiben e kötelezettségüknek nem tesznek eleget. A mulasztási bírság kiszabásának lehetősége azon mulasztó adózók tekintetében áll fenn, amelyek 2012. január 1-jén, vagy az azt követő időpontban keletkezett kötelezettségüket nem teljesítik.

Ha az adózó letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségét ismételt bírság hatására sem teljesíti – a korábbi évek gyakorlatától eltérően, amikor is „csak” az adószámát függesztettük fel -, kötelezettségzegése akár a társaság cégnyilvántartásból való törlését is eredményezheti.

A Számv.tv. 153. §-a – 2009. május 1-jétől – a **kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozások számára kötelező elektronikus beszámoló benyújtási, illetőleg közzétételi kötelezettséget ír elő**. A kötelezettségnek az üzleti év fordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell eleget tenni. Itt hívnám fel a figyelmet, hogy a **2013. évre** vonatkozó beszámoló közzétételi kötelezettségüknek – amennyiben nem eltérő üzleti évet választottak – **2014. június 2-ig** – a 1329. számú társasági adóbevallással egyidejűleg - kellett eleget tenniük az adózóknak. (A társasági adóbevallás legfontosabb jellemzőiről és a változásokról az Adóvilág 2014. márciusi számában olvashatnak részletesen.)

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban: Ctv.) 18. § (2)-(3) bekezdései, illetve a 19. § (1) bekezdése alapján az adózónak az EB-t a **Céginformációs Szolgálat**hoz **kell megküldenie**, mely kötelezettség teljesítésének időpontja az **EB Céginformációs Szolgálat**hoz való megérkezése. A benyújtáshoz szükséges **EB űrlap** a KIM honlapjáról tölthető le, és a Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszer (KR) útján nyújtható be a törvény által előírt mellékletek és a közzétételi költségterítés megfizetését igazoló nyugta csatolásával. A beérkezést követően a beszámolóhoz mellékelte elektronikus űrlapot a **Céginformációs Szolgálat** haladéktalanul **továbbítja az adóhatóság részére**. Az adóhatóság rendszerébe kizárólag azok az adatlapok kerülnek, amelyekről a Céginformációs Szolgálat előzőleg megállapította, hogy az adózó a letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének teljes körűen eleget tett.

Az adóhatóság feladatkörébe tartozik a **mulasztó adózók** kötelezettség-teljesítésének előmozdítása, illetve az esetleges **szankcionálás**. Azon **adózók közül**, akik nem tettek eleget a kötelezettségüknek nem **sújthatóak mulasztási bírsággal** azok, akik a mulasztás elkövetésekor felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt álltak.

A mulasztási bírság kiszabása során – illetve a későbbiekben a jogorvoslati eljárás keretében – külön elbírálás alá estek azok az adózók, akik az EB közzététel elmulasztásának igazolására **igazolási kérelmet nyújtottak be az adóhatósághoz**. Az igazolási kérelmekkel kapcsolatosan speciális helyzetet kellett kezelni, mivel az EB kötelezettséget a Céginformációs Szolgálat felé kellett az adózóknak teljesíteni, míg a bírságolás és a teljesítésre felhívás az adóhatóság feladatkörébe tartozó tevékenység. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) rendelkezései szerint az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. Mivel jelen esetben a mulasztás nem az adóhatóság eljárása során történt, így hatáskör hiányában ezen igazolási kérelmek tárgyában döntést sem voltunk jogosultak hozni. Hatáskörrel rendelkező hatóság hiányában ezen ügyek áttételére nem volt (és a továbbiakban sincs) lehetőség, mivel a Céginformációs Szolgálat nem minősül a Ket. hatálya alá tartozó hatóságnak.

A kötelezettségüket nem teljesítő adózók között voltak olyan adózók is, amelyeknek az adószámát az adóhatóság már törölte, illetve amelyek törvényességi felügyeleti eljárással érintettek voltak.

Ezen adózók esetében is alkalmaztuk a szankció kiszabását, hogy biztosítva legyen az elektronikus beszámoló pótlása, vagy az adózót megszüntethessük. „Normál” adóhatósági adószám törlés esetén sok esetben vissza kellett vonni határozatainkat, mert ha a Cégbíróság felleli az adózót, nem törli a cégnyilvántartásból, függetlenül attól, hogy egyéb törvényi kötelezettségeit az adózó teljesíti-e, vagy sem.

Mivel az EB elmulasztásához kapcsolódó eljárási szabályok mind az adóhatóságnál, mind a cégbíróságnál igen szigorúak, ezért éppen ezen eljárást (bírságolás) éreztük célszerűnek, és így a már törölt adózók részére is küldtünk ki mulasztási bírságot. Álláspontunk szerint, ha az adózó 20 napon belül pótolja az EB benyújtási, illetőleg közzétételi kötelezettségét - vagyis kikényszerítettük annak teljesítését -, akkor nem szűnik meg, ugyanakkor, ha bármely oknál fogva nem történt meg a teljesítés, az adóhatósági törlést követően a Cégbíróság az adózót

megszűntnek nyilvánítja. A szankció kiszabásakor figyelembe vettük, hogy a bírságolás időpontjában hatályos jogszabályok egyike sem zárta ki, hogy ezen adózók részére ne lehetne kiadni mulasztási bírságot megállapító határozatot, vagy, hogy az adóhatóság az EB közzétételi és letétbe helyezési kötelezettségének elmulasztása okán ne kezdeményezhetné ismételt a társaság megszűntnek nyilvánítását. A Ctv. vonatkozó rendelkezése szerint, ha a cégbíróság az adóhatóság elektronikus értesítése alapján tudomást szerez arról, hogy a cég adószámát jogerősen töröltük, az értesítést követő 20 napon belül a céget megszűntnek nyilvánítja. Ez csak abban az esetben nem következik be, ha az adóhatóság a fenti határidőn belül, vagy a cég a megszűntnek nyilvánító végzés jogerőre emelkedésének napja előtt értesíti a cégbíróságot, hogy a cég a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének eleget tett. (A cég számára megállapított határidő jogvesztő, elmulasztása esetében igazolási kérelemnek helye nincs.)

A szankciós határozatok kézhezvételét követően szembe-sültek az adózók az elkövetett mulasztás tényével!

Sok esetben kiderült, igaz, hogy bár több éve változatlan formában fennáll a kötelezettség és annak teljesítése, az adózók jelentős körénél a figyelmetlenség vezetett a mulasztáshoz, vagy a nem megfelelő teljesítéshez, pedig a jogszerű teljesítés érdekében segítséget nyújtott számukra a **www.e-beszamolo.kim.gov.hu/utmutato-lepesrol-lepesre** honlap, mely részletesen tartalmazta azon feladatokat, amelyeket az adózóknak végre kellett hajtani, hogy a kötelezettségüket az előírtaknak megfelelően teljesíteni tudják.

A **leggyakrabban előforduló hibák**, melyeknek kiküszöbölésére célszerű minél nagyobb figyelmet fordítani:

- az adózó végig vitte a benyújtás folyamatát, de az EB űrlapon valamilyen **gépelési hibát vétett** (pl.: rossz irányítószámot adott meg, véletlenül leütött egy oda nem illő karaktert, nem a cégjegyzékben szereplő cégjegyzékszám vagy adószám szerepelt a beszámoló mellé csatolt elektronikus űrlapon /elsősorban azoknál az adózóknál, ahol valamely oknál fogva a cégjegyzék számában változás következett be/),
- nem az EB űrlapon **megjelölt mellékleteket** csatolta, vagy azok **formátuma** nem volt megfelelő, illetve **nem jó költségterítés-befizetési** igazolást csatolt (el-

sősorban könyvviteli, számviteli tevékenységet végző társaság általi teljesítés esetén),

- **nem a megfelelő nyomtatványt használták** (pl.: nem a teljesítés évének számával megjelölt nyomtatványt töltötték ki: **2014. évi benyújtás esetén a 14EB nyomtatványt kell alkalmazni** akkor is, ha korábbi időszak tekintetében tesz eleget az adózó a kötelezettségének; **nem a legfrissebb verziószámú nyomtatványt** töltötte ki az adózó).

Ezekben az esetekben a várható két igazolás helyett minden esetben csak egy igazolást, az **érkeztetési visszaigazolást** kapták meg az adózók, melynek megérkezését követően az EB közzétételi és letétbe helyezési kötelezettségüket lezártak tekintették. Ugyanakkor nem figyeltek arra, hogy az **informatikai vizsgálat eredményéről** érkezett-e az ügyfélkapus tárhelyükre értesítés, amely tartalmazta az EB közzétételének igazolását („...informatikai szempontból hibátlanul került benyújtásra...”), vagy az elutasítás okát, illetve az ismételt benyújtásra vonatkozó figyelmeztetést. Hibás benyújtás esetén a beszámolót be nem nyújtottnak kell tekinteni.

Általánosságban elmondható, hogy míg az első esetben a Céginformációs Szolgálat javította a hibát, addig a második és harmadik esetben a beszámoló beküldésének megismétlése volt szükséges a közzétételi díj ismételt megfizetése mellett.

Fentiekén túl jelentős adózói kört érintettek azok a **hibák**, amelyek vonatkozásában az adózó részéről kísérlet sem történt a teljesítésre:

- Az adózó megfizette a közzététel díját, és ezzel kötelezettségét teljesítettnek vélte (volt, aki a szankciót követően sem tett több „erőfeszítést”),
- A számviteli szolgáltatást végző társaság számítógépe meghibásodott, ezért nem tudta teljesíteni az adózó kötelezettségét, de a javítással kapcsolatosan semmilyen igazolás nem érkezett (a már korábban említett

igazolási kérelem figyelembe vételére, vagy méltányos eljárásra sem volt lehetőség),

- Az adózó az elektronikus beszámolót papíralapú nyomtatványon akarta benyújtani.

Azoknál az adózóknál, akik az első mulasztási bírság kiszabását követően sem teljesítették kötelezettségüket, szinte valamennyi esetben sor került ismételt bírság megállapítására is. Tapasztalataink szerint ezen adózók jobbra a második bírság hatására sem tettek eleget kötelezettségüknek, így az adószámuk törlését eredményezte a hanyagságuk. Az adószám törlő határozatok kiadmányozását követően néhány esetben előfordult, hogy jelentkezett az adózó, pótolta a kötelezettségét, és kérte az adószámának megtartását, de ezen adózók száma a kiadott bírság határozatok számához képest elenyésző volt.

Összességében elmondható, hogy az elektronikus beszámolási és közzétételi kötelezettség elmulasztása miatt az adózók két nagy csoportja kapott **mulasztási bírságot**:

A mulasztók egyik csoportja, amely **benyújtotta** ugyan a beszámolót, de abban a **Céginformációs Szolgálat** valamilyen **hibát talált**. Erről **értesítették** a beküldő személyt, de az – vélhetően figyelmetlenségből – az **ügyfélkapus tárhelyre érkezett üzenet tartalmát nem tekintette meg**. (Ez gyakori hiba az adózók részéről az elektronikusan teljesítendő bevallások küldése során is.) E körbe tartozók a mulasztási bírság kézhezvételét követően kötelezettségüket pótolták.

A mulasztók másik csoportja, amely **kísérletet sem tett a kötelezettség teljesítésére**. E körre jellemző, hogy egyéb bevallási kötelezettségüket sem teljesítették, illetve jelentős (és behajthatatlan) adóhátralékkal rendelkeznek. Ezen adózók tekintetében a mulasztási bírság ugyan nem vezet megoldásra, de az adószám törlése révén lehetőség van ezen adózók működő adóalanyi körből történő kivezetésére.

KUSTÁNNÉ GERENCSÉR EDIT

Kreditpontos rendezvények,
konferenciák, klubok, könyvviteli továbbképzés,
adóügyi szakkönyvek, letölthető anyagok, stb.

www.kompkonzult.hu